

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2015)0348

Смъртното наказание

Резолюция на Европейския парламент от 8 октомври 2015 г. относно смъртното наказание (2015/2879(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно премахването на смъртното наказание, и по-специално тази от 7 октомври 2010 г.¹,
- като взе предвид съвместната декларация от 10 октомври 2014 г. на Федерика Могерини, заместник-председател на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, и на Турбьорн Ягланд, генерален секретар на Съвета на Европа, относно Европейския и Световния ден срещу смъртното наказание,
- като взе предвид Протоколи 6 и 13 към Европейската конвенция за защита на правата на човека,
- като взе предвид член 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид насоките на ЕС относно смъртното наказание,
- като взе предвид режима на ЕС за контрол върху износа на стоки, които могат да се използват за изпълнението на смъртно наказание, който понастоящем се актуализира;
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права и Втория факултативен протокол към него,
- като взе предвид Конвенцията на ООН против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание от 1984 г.,
- като взе предвид проучването относно въздействието на световния проблем с наркотиците върху упражняването на правата на човека, издадено от върховния комисар на ООН по правата на човека през септември 2015 г.,

¹ ОВ С 371 Е, 20.12.2011 г., стр. 5.

- като взе предвид резолюциите на Общото събрание на ООН, и по-специално тази от 18 декември 2014 г. за мораториум върху изпълнението на смъртното наказание (A/RES/69/186),
- като взе предвид заключителната декларация, приета от Петия световен конгрес срещу смъртното наказание, който се проведе в Мадрид на 12—15 юни 2013 г.,
- като взе предвид Световния и Европейския ден за борба срещу смъртното наказание, който се провежда на 10 октомври всяка година,
- като взе предвид член 128, параграф 5 и член 123, параграф 4 от своя правилник,
- A. като има предвид, че премахването на смъртното наказание в целия свят остава една от основните цели на политиката на ЕС в областта на правата на човека;
- Б. като има предвид, че акцентът на Световния ден за борба срещу смъртното наказание на 10 октомври 2015 г. е да повиши осведомеността по отношение на прилагането на смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици;
- В. като има предвид, че според Службата на върховния комисар по правата на човека към ООН повече от 160 държави — членки на ООН, с различни правни системи, традиции, култури и религии или са премахнали смъртното наказание, или не го изпълняват;
- Г. като има предвид, че последните данни показват, че най-малко 2466 души в 55 държави са били осъдени на смърт през 2014 г., което представлява увеличение с почти 23% спрямо 2013 г.; като има предвид, че през 2014 г. в световен план са били изпълнени поне 607 екзекуции; като има предвид, че тези цифри не включват броя на хората, за които се счита, че са били екзекутирани в Китай, където продължиха да се извършват екзекуции на повече хора в сравнение с извършваните в останалата част от света, като хиляди други са осъдени там на смърт; като има предвид, че през 2015 г. продължават да се налагат и изпълняват смъртни присъди с тревожни темпове; като има предвид, че увеличаването на смъртните присъди е тясно свързано със съдебните решения по масови съдебни процеси в отговор на свързани с тероризма престъпления в страни като Египет и Нигерия; като има предвид, че се разглежда евентуално повторно въвеждане на смъртното наказание в Чад и Тунис; като има предвид, че смъртни присъди продължават да бъдат постановявани и изпълнявани в някои щати в САЩ;
- Д. като има предвид, че съществуват данни, че хора са били осъдени на смърт чрез убиване с камъни в Пакистан, Нигерия, Афганистан, Иран, Ирак, Судан, Сомалия и Саудитска Арабия, и като има предвид, че стотици жени са били убити с камъни поради прелюбодеяние през последните години; като има предвид, че убиването с камъни като вид смъртно наказание се счита за форма на изтезание;
- Е. като има предвид, че осем държави имат смъртно наказание в своето законодателство по отношение на хомосексуалността (Мавритания, Судан, Иран, Саудитска Арабия, Йемен, Пакистан, Афганистан и Катар), а провинции на Нигерия и Сомалия официално изпълняват смъртно наказание за сексуални действия между лица от един пол;
- Ж. като има предвид, че смъртното наказание често се налага срещу лицата в

неравносйно положение, страдащите от психични заболявания и членовете на национални и културни малцинства;

- З. като има предвид, че 33 държави прилагат смъртно наказание за престъпления, свързани с наркотици, в резултат на което всяка година се извършват около 1000 екзекуции; като има предвид, че според налични данни през 2015 г. екзекуции за такива престъпления са били извършени в Китай, Иран, Индонезия и Саудитска Арабия; като има предвид, че през 2015 г. смъртното наказание продължава да се прилага за свързани с наркотици престъпления в Китай, Индонезия, Иран, Кувейт, Малайзия, Саудитска Арабия, Шри Ланка, Обединените арабски емирства и Виетнам; като има предвид, че тези престъпления могат да включват различни обвинения за трафик на наркотици или притежание на наркотични вещества;
- И. като има предвид, че през последните 12 месеца се наблюдава възобновяване в световен план на прилагането на смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици, като редица държави изпълняват смъртни присъди за престъпления, свързани с наркотици, със значително по-високо темпо, като се опитват да въведат отново смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици, или да отменят дългогодишни мораториуми върху смъртното наказание;
- Й. като има предвид, че има данни, че в Иран са екзекутирани 394 правонарушители в областта на наркотиците през първите шест месеца на 2015 г., в сравнение с 367 през цялата 2014 г.; като има предвид, че половината от всички екзекуции, извършени в Саудитска Арабия през тази година, са за престъпления, свързани с наркотици, в сравнение със само 4% от общия брой през 2010 г.; като има предвид, че най-малко 112 лица, извършили престъпления, свързани с наркотици, очакват изпълнението на смъртна присъда в Пакистан;
- К. като има предвид, че редица граждани на държави–членки на ЕС или са били екзекутирани, или им предстои екзекуция в трети държави за престъпления, свързани с наркотици;
- Л. като има предвид, че член 6, параграф 2 от Международния пакт за граждански и политически права постановява, че смъртното наказание може да бъде прилагано само по отношение на „най-тежки престъпления“; като има предвид, че Комисията по правата на човека на ООН и специалните докладчици на ООН за извънсъдебните екзекуции, екзекуциите по бърза процедура, произволните екзекуции и изтезанията заявиха, че смъртното наказание не бива да се налага за престъпления, свързани с наркотици; като има предвид, че задължителното смъртно наказание и прилагането му за престъпления, свързани с наркотици, са в нарушение на международното право и стандарти;
- М. като има предвид, че Международният съвет за контрол на наркотиците насърчи държавите, които налагат смъртно наказание, да го отменят за престъпления, свързани с наркотици;
- Н. като има предвид, че Комисията и държавите членки отпуснаха поне 60 милиона евро на Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН) за програми за борба срещу наркотиците, които са насочени към правоприлагане в областта на наркотиците в държави, които активно прилагат смъртно наказание за престъпления, свързани с наркотици; като има предвид, че неотдавнашни доклади на НПО изразиха загриженост относно факта, че програми с европейско

финансиране за борба срещу наркотиците в държави, запазили смъртното наказание, може да насърчават издаването на смъртни присъди и екзекуции, и тези доклади трябва да бъдат оценени;

- О. като има предвид, че по линия на Инструмента на ЕС, допринасящ за стабилността и мира, и неговия предшественик Инструмента за стабилност, Комисията е инициирала две мащабни регионални мерки за борба с наркотиците — програмите за маршрутите на кокаина и хероина, чийто обхват включва държави, които налагат смъртно наказание за престъпления, свързани с наркотици; като има предвид, че съгласно член 10 от Регламента за Инструмента, допринасящ за стабилността и мира, Комисията е задължена да използва оперативни насоки за правата на човека и спазване на хуманитарното право за мерки срещу организираната престъпност;
1. Отново осъжда категорично използването на смъртното наказание и решително подкрепя въвеждането на мораториум върху смъртното наказание като стъпка към неговото премахване; изразява отново убеждението си, че премахването на смъртното наказание допринася за укрепването на човешкото достойнство и че крайната цел на ЕС е всеобщото премахване на смъртното наказание;
 2. Осъжда всички екзекуции, където и да се извършват; продължава да бъде дълбоко загрижен относно постановяваните смъртни присъди на непълнолетни лица или лица, които са психически или умствено увредени, и призовава за незабавното и окончателно прекратяване на тези практики, които нарушават международните стандарти за правата на човека; изразява дълбоката си загриженост по повод на последните масови процеси с огромен брой произнесени смъртни присъди;
 3. Изразява своята дълбока загриженост относно практиката на умъртвяване с камъни, която продължава да се използва в редица държави, и настоятелно призовава правителствата на заинтересованите държави да въведат незабавно законодателство, което да забрани умъртвяването с камъни;
 4. Призовава настоятелно Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и държавите членки да продължат борбата срещу прилагането на смъртното наказание и решително да подкрепят мораториума като стъпка към премахване, да продължават да настояват за премахване в целия свят и настоятелно да призоват държавите, които все още изпълняват смъртни наказания, да спазват минималните международни стандарти, да намалят обхвата и използването на смъртното наказание, и да публикуват ясни и точни данни за броя на присъдите и екзекуциите; настоятелно призовава ЕСВД да продължи да проявява бдителност във връзка със събитията във всички държави, особено в Беларус, единствената европейска държава, в която все още е в сила смъртното наказание, и да използва всички способности за упражняване на влияние, с които разполага;
 5. Приветства премахването на смъртното наказание в някои щати в САЩ и насърчава ЕС да продължи диалога си със САЩ с оглед на пълното премахване на това наказание, за да е налице обща позиция относно мерките по отношение на смъртното наказание в световен мащаб;
 6. Приканва Комисията да отдели специално внимание по отношение на помощта и политическата подкрепа за държавите, които отбелязват напредък в премахването на смъртното наказание или които насърчават всеобщия мораториум върху

смъртното наказание; насърчава двустранните и многостранните инициативи между държавите членки, Европейския съюз, ООН, трети държави и други регионални организации по въпроси, свързани със смъртното наказание;

7. Припомня, че смъртното наказание е несъвместимо с ценности като зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека, на които се основава Съюзът, и че поради това всяка държава членка, която отново въведе смъртното наказание, би била в нарушение на Договорите и на Хартата на основните права на ЕС;
8. Изразява особена загриженост относно нарастващото прилагане на смъртното наказание в контекста на борбата срещу тероризма в много държави и относно възможността за неговото повторно въвеждане в други;
9. Осъжда по-специално прилагането на смъртното наказание с цел потискане на опозицията или въз основа на религиозни вярвания, хомосексуалност, прелюбодеяние или други основания, които би следвало да се разглеждат като незначителни или въобще да не се разглеждат като престъпления; призовава във връзка с това държавите, които инкриминират хомосексуалността, да не прилагат смъртно наказание;
10. Остава твърдо убеден, че смъртните присъди не могат да възпрат трафика на наркотици или да попречат на лицата да станат жертва на злоупотребата с наркотици; призовава държавите, запазили смъртното наказание, да въведат алтернативни методи на смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици, които да се съсредоточават по-специално върху превенция на наркотиците и програми за намаляване на вредите;
11. Отново препоръчва на Комисията и на държавите членки премахването на смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици, да бъде предварително условие за предоставянето на финансова помощ, техническо съдействие, изграждане на капацитет и други видове подкрепа за прилагането на политиката по отношение на наркотиците;
12. Призовава Комисията и държавите членки да потвърдят отново категоричния принцип, че европейската помощ и подкрепа, включително за програми на СНПООН за борба срещу наркотиците, не може да улесняват операции по правоприлагане, които водят до смъртни присъди и екзекуции на задържани;
13. Настоятелно призовава Комисията да засили контрола на износа на продукти, които могат да бъдат използвани за изпълнението на смъртно наказание;
14. Изразява дълбока загриженост относно липсата на прозрачност във връзка с помощта и съдействието за борба с наркотиците от страна на Комисията и държавите членки за операции по правоприлагане в областта на наркотиците в държави, в които активно се прилага смъртно наказание за престъпления, свързани с наркотици; изисква от Комисията да публикува годишен отчет за своето финансиране за програми за борба срещу наркотиците в държави, които запазват смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици, като посочва какви гаранции са прилагани по отношение на правата на човека, за да се гарантира, че такова финансиране не дава възможност за смъртни присъди;

15. Настоятелно призовава Комисията да приложи без допълнително отлагане оперативните насоки, посочени в член 10 от Регламента за Инструмента, допринасящ за стабилността и мира, и да ги прилага стриктно по отношение на програмите за маршрутите на кокаина и хероина;
16. Настоятелно призовава Комисията да спази препоръката в плана за действие на ЕС по отношение на наркотиците (2013—2016 г.), според която следва да бъдат разработен и прилаган инструмент за насоки по правата на човека и за оценка на въздействието, за да се гарантира ефективно интегриране на правата на човека във външната дейност на ЕС по отношение на наркотиците;
17. Настоятелно призовава ЕСВД, Комисията и държавите членки да предоставят насоки за всеобхватна и ефективна европейска политика относно смъртното наказание, предвид факта, че десетки европейски граждани са изправени пред екзекуции в трети държави, която да включва солидни и засилени механизми за идентифициране, предоставяне на правна помощ и дипломатическо представителство;
18. Призовава ЕС и неговите държави членки да гарантират, че на специалната сесия на Общото събрание на ООН, посветена на световния проблем с наркотиците, през април 2016 г., ще се разгледа въпросът за прилагането на смъртното наказание за престъпления, свързани с наркотици, и ще се осъди неговото прилагане;
19. Подкрепя всички агенции на ООН, междуправителствени регионални органи и НПО в постоянните им усилия за насърчаване на държавите да премахнат смъртното наказание; призовава Комисията да продължава да финансира проекти в тази област по линия на Европейския инструмент за демокрация и права на човека;
20. Приветства неотдавнашните ратификации на Втория факултативен протокол към Международния пакт за граждански и политически права, целящ премахване на смъртното наказание, с което броят на държавите–страни по протокола достигна 81; призовава всички държави, които не са страни по този Протокол, незабавно да го ратифицират;
21. Призовава държавите членки на Съвета на Европа, които все още не са ратифицирали Протоколи 6 и 13 към Европейската конвенция за правата на човека, да го направят, за да гарантират ефективното премахване на смъртното наказание в целия регион на Съвета на Европа;
22. Възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки на ЕС, на генералния секретар на ООН, на председателя на Общото събрание на ООН, както и на правителствата на държавите членки на ООН.